

Alice ligt in bed. Heel langzaam wordt ze wakker.
Haar lichaam ontspannen, haar hoofd leeg.
De vertrouwde geur van haar man Jules hangt in de slaapkamer.
Een geur van alcohol, nootmuskaat en oude man.

Zoals iedere dag zorgt Jules voor het ontbijt.
Elke ochtend om precies acht uur begint hij met zijn ritueel.
Tegen de tijd dat Alice de verse koffie ruikt, staat ze op.
Ze krabbelt moeizaam overeind. Haar vel zit te strak.
En het eerste uur nadat ze is opgestaan doet alles pijn.
Maar ze weet dat die pijn beetje bij beetje verdwijnt.
Rond twaalf uur vanmiddag zal ze weer in haar lijf van vroeger zitten.
Min of meer.

Het heeft gesneeuwd.
Alice kijkt door het raam en ziet de witte straat beneden.
Ze slaat haar ochtendjas om haar schouders.
Ze probeert de warmte van het bed vast te houden.
De ceintuur van de ochtendjas trekt ze stevig aan.
Ze steekt haar handen in de zakken.

Door het raam ziet ze Bea, de benedenbuurvrouw.
Ze veegt de sneeuw weg van het pad voor de flat.
Uitslover, denkt Alice.

Ze blijft staan en luistert naar het geluid van de bezem. Ze rilt.

‘Het heeft gesneeuwd, Jules’, zegt ze tegen haar man.

Ze ziet dat hij op de bank zit.

Meestal zit hij aan de keukentafel op haar te wachten.

De tafel precies op zijn manier gedekt.

Jules antwoordt niet, en daar moet Alice om glimlachen.

Hij zit vast somber naar de sneeuw te staren.

En te denken aan vroeger, toen er nog echte winters waren. IJzig en guur.

Alice loopt naar de bank. Door haar stijve knieën gaat dat maar langzaam.

Even laat ze haar hand op zijn dunne haar rusten.

Ze loopt om de bank heen en gaat naast haar man zitten.

Dat hij naar de sneeuw zit te kijken, maakt haar blij.

Ze krijgt daardoor zelf ook een beetje vrijheid.

En hoeft even niet alles volgens zijn regels te doen.

Ze schuift dichterbij, en voelt de warmte van zijn schouders.

Even buigt ze haar hoofd opzij, tot zijn vest tegen haar wang prikt.

‘Het is licht en donker tegelijk’, zegt ze. En ze glimlacht naar hun spiegelbeeld in het grote raam.

Jules antwoordt niet.
Zonder te bewegen blijft hij naast haar zitten.
Zijn handen liggen op de scherpe vouwen van zijn
broek.
In de keuken hoort ze het koffiezetapparaat
pruttelen. Daarna is het stil.
'Jules!'
Haar stem schiet uit.
Ze schudt en slaat hem. Maar er komt geen
beweging in het stijve lichaam.
'Jules!'
Hij reageert niet.

Jules is dood.
Ze kan het niet geloven, maar ze moet wel.
Hij is overleden tijdens haar lievelingsmoment van
de dag: het halfuurtje tussen wakker worden en
opstaan.
Maar eerst heeft hij de tafel gedekt en koffie gezet.

Ze vindt het zo vreemd dat ze net naast hem heeft
gezet.
Dat ze toen dacht dat hij leefde.
Ze heeft tegen hem gepraat. Ze dacht dat hij op
zou staan. Dat hij samen met haar naar de keuken
zou gaan. Dat ze aan de gedekte tafel zouden gaan
zitten.
Die gedachte maakt haar rustig.
Jules is pas echt dood als het tot op het bot bij haar
is doorgedrongen.

Nu voelt ze de waarheid nog niet helemaal.
Ze legt haar hand op de zijne. Hij voelt koel aan,
maar niet koud.

Natuurlijk hebben ze over doodgaan gepraat.
Over hun angst om ouder te worden, om af te
takelen.

Jules werd altijd boos als Alice zei dat ze dement
worden niet erg zou vinden.

Het leek haar een leven zonder zorgen.

Geen geregel meer aan je hoofd. Verpleegsters die je
geduldig voeren.

Je vriendinnetjes van de kleuterschool die je weer
voor je ziet.

En je eerste stiekeme vriendjes.

Vooral met dat laatste kon ze hem op de kast krijgen.

Hij was haar eerste vriendje geweest.

Zelfs vijftig jaar later kon hij niet tegen grapjes over
andere mannen.

‘Denk eens aan de achterblijvers, in plaats van aan
jezelf.’

Dat zei Jules vaak als ze het over dementie hadden.

‘Stel dat je mij niet meer zou herkennen. En Herman
niet, en de kleinkinderen.’

Tsja, dat was dan hun probleem, dacht Alice.

Maar ze zei het niet hardop.

Het leek haar juist zo vredig. Aan het eind van je
leven wazig worden in je hoofd.

Dat je herinneringen steeds vager werden.

Er was een tijd geweest dat ze wilde dat ze Jules niet kende. Maar ze hoorden bij elkaar. Voor altijd. Plotseling doodgaan, zonder pijn, zonder angst. Dat zou zijn keuze zijn. Een duw van een grote hand in je rug. Geen tijd om je schrap te zetten. Dat vond Alice pas erg voor de achterblijvers. En onbeschoft, om zomaar uit het leven te verdwijnen.

Ze mocht dus niet dement worden van Jules. Dan koos ze voor een einde met veel goede gesprekken. Ze zou in een warme nachtjapon tussen frisse lakens liggen. Met mooi geknipt grijs haar en verzorgde nagels. Ze zou alles tegen Jules kunnen zeggen. Alles wat ze vijftig jaar niet had gezegd. Dat ze hem haatte en dat ze van hem hield. Dat ze soms weg had willen lopen. En dat ze blij was dat ze was gebleven. Dat ze vrij had willen zijn. En dat ze tot in het diepst van haar ziel met hem verbonden was. Dingen die je niet tegen elkaar zegt in het dagelijks leven. Ze zouden elkaars hand vasthouden. En elkaar vergeven. Alles. In deze omstandigheden zou hij zich beheersen. Hij zou niet kwaad worden, en haar niets verwijten. Hij zou haar rustig laten doodgaan.

Hij zou haar al missen voordat ze haar laatste adem had uitgeblazen.

Alice gaat helemaal in haar fantasie op. Ze vergeet even dat ze nu zelf een achterblijver is.

Als het haar weer te binnen schiet, springen de tranen in haar ogen.

Ze veegt langs haar wang. Met haar natte hand geeft ze een tikje op de hand van Jules.

Dan staat ze op en gaat op de salontafel zitten.

Recht tegenover haar man.

Ze kijkt naar zijn gezicht. Zijn ogen zijn halfdicht.

Als een kind dat midden in zijn spel in slaap is gevallen.

Rond zijn lippen speelt een glimlach. Lijkt het maar zo, of zijn zijn lippen blauwig?

Heeft hij die grote hand gevoeld? Die hand die hem over de grens tussen leven en dood duwde?

Nu pas ziet ze zijn bril op de grond liggen.

Ze raapt hem op en maakt de glazen schoon met haar badjas.

Voorzichtig schuift ze de bril op Jules' neus.

Hij heeft geen pijn gehad, weet Alice.

Dat stelt haar gerust.

Ze vraagt zich af of ze zijn ogen moet sluiten.

In films heeft ze gezien hoe nabestaanden dat doen.

Ze staat op en gaat naast Jules staan.

Ze haalt zijn bril weer weg, en legt haar hand op zijn gezicht. Ze beeft.